Κείμενο με παρατηρήσεις (με κίτρινα) στο ΥπΕΠΘ επι του προσχεδίου πρότασης για τις μεταπτυχιακές σπουδές (57η σύνοδο πρυτάνεων 29/2/08-1/3/2008 (http://www.auth.gr/admin/rectorConferences/contents/57th_el.html) (ΜΕ ΚΙΡΙΝΑ)

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Άρθρο 1
Γενικές αρχές

1. α) Τα Πανεπιστήμια έχουν την κύρια ευθύνη του σχεδιασμού και της οργάνωσης των μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα και την αρμοδιότητα για τη χορήγηση των μεταπτυχιακών διπλωμάτων ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) και των διδακτορικών διπλωμάτων (Δ.Δ.).

β) Τμήματα Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα ή να συνδιοργανώνουν μεταξύ τους ή με Πανεπιστήμια του εσωτερικού ή ομοταγή ιδρύματα του εξωτερικού, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) για χορήγηση ΜΔΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αιτήματος έγκρισης ΠΜΣ των εν λόγω Ιδρυμάτων από το ΥΠΕΠΘ, είναι **η ~~συνυποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης~~ θετική εξωτερική αξιολόγηση** του οικείου Τμήματος από την οποία θα προκύπτει η ύπαρξη των απαραίτητων προϋποθέσεων για τη λειτουργία του. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κριτήρια για την έγκριση των ανωτέρω ΠΜΣ.

2. Π.Μ.Σ. οργανώνονται σε Τμήματα στα οποία παρέχονται προπτυχιακές σπουδές και αναφέρονται στις ίδιες ή σε συναφείς ειδικότητες και αποσκοπούν στην περαιτέρω προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και στην **ενίσχυση του ερευνητικού και στελεχιακού δυναμικού της χώρας, ~~προώθηση της έρευνας~~ με συνεκτίμηση ~~πρωτίστως~~** των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Γενικά Τμήματα Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. μπορούν να οργανώνουν αυτοδύναμα Π.Μ.Σ.

Προϋπόθεση έναρξης λειτουργίας εγκεκριμένου Π.Μ.Σ. είναι η έκδοση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών ο οποίος κοινοποιείται στο ΥΠΕΠΘ και με τον οποίο ρυθμίζονται εκτός των θεμάτων που προβλέπονται από επιμέρους ειδικές διατάξεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια που κρίνεται αναγκαία για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ..

3. Για την περαιτέρω προώθηση και ενίσχυση των Π.Μ.Σ., τα Α.Ε.Ι. μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, τα οποία έχουν επαρκές επιστημονικό προσωπικό και διαθέτουν την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή. Μεταξύ του Α.Ε.Ι. και του Ερευνητικού ιδρύματος καταρτίζεται πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο μπορεί να ορίζεται και η μερική φοίτηση ή η πρακτική άσκηση μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης ερευνητικής εργασίας.

Άρθρο 2
Διάρθρωση – Έγκριση Π.Μ.Σ.

1. α) Τα Π.Μ.Σ. καταρτίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του οικείου Τμήματος που διαθέτει την απαραίτητη κτιριακή-υλικοτεχνική υποδομή και το απαραίτητο διδακτικό και λοιπό προσωπικό και υποβάλλονται για έγκριση στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του Ιδρύματος, ύστερα από εισήγηση της οικείας επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών του άρθρου 3 του παρόντος.

β) Στο Π.Μ.Σ. μπορεί να μετέχουν περισσότερα του ενός τμήματα του ίδιου ή άλλων Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ. το πρόγραμμα καταρτίζεται από όλα τα συνεργαζόμενα Τμήματα και εγκρίνεται από τις Συγκλήτους Ειδικής Σύνθεσης των οικείων Ιδρυμάτων.

Στην περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων που εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους Ειδικής Σύνθεσης των Πανεπιστημίων ή τα αντίστοιχα όργανα διοίκησης των ΤΕΙ και της ΑΣΠΑΙΤΕ, στο οποίο καθορίζονται πλην των άλλων οι υποχρεώσεις κάθε τμήματος, θέματα του διδακτικού προσωπικού και μεταπτυχιακών φοιτητών, ο αριθμός των μελών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) στην οποία εκπροσωπείται κάθε Τμήμα, η διαδικασία εκλογής Διευθυντή ο οποίος είναι μέλος της Ε.Δ.Ε. και γενικά κάθε θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την εύρυθμη λειτουργία του.

Μέλη της Ε.Δ.Ε. ορίζονται κατά προτίμηση μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ αντίστοιχου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

γ) Κάθε ΠΜΣ οδηγεί στη χορήγηση ΜΔΕ και διαρκεί τουλάχιστον ένα (1) πλήρες ημερολογιακό έτος από το οποίο τρεις (3) τουλάχιστον μήνες διατίθενται για τη συγγραφή ερευνητικής ή συνθετικής μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. **Εφόσον ο εσωτερικός κανονισμός μεταπτυχιακών σπουδών το επιτρέπει, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία μπορεί να αντικατασταθεί με επιπλέον μαθήματα.**

δ) Ο μέγιστος χρόνος απόκτησης του Μ.Δ.Ε. ορίζεται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να δοθεί αναστολή φοίτησης μέχρι δώδεκα (12) μήνες με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

ε) Δίνεται η δυνατότητα λειτουργίας Π.Μ.Σ. μερικής φοίτησης η διάρκεια της οποίας **ορίζεται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.** ~~**είναι τουλάχιστον διπλάσια από αυτή των Προγραμμάτων πλήρους φοίτησης.**~~

2. Το σχέδιο του προγράμματος καταρτίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και περιλαμβάνει απαραίτητα τα εξής στοιχεία που εξετάζονται από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης:

α) Το αντικείμενο και τον σκοπό του προγράμματος.

β) Το είδος των μεταπτυχιακών τίτλων που απονέμονται.

γ) Τις κατηγορίες των πτυχιούχων που γίνονται δεκτές.

δ) Τη χρονική διάρκεια για τη χορήγηση των τίτλων

ε) Τα μαθήματα, τη διδακτική και ερευνητική απασχόληση των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις πρακτικές ασκήσεις και κάθε άλλου είδους δραστηριότητα, καθώς και τις πιστωτικές μονάδες ECTS.

στ) Τον αριθμό των μεταπτυχιακών φοιτητών, τις δυνατότητες και τις ανάγκες του οικείου τμήματος σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή για την απρόσκοπτη λειτουργία του προγράμματος.

ζ) Τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του Π.Μ.Σ., το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, το κόστος λειτουργίας και τις πηγές χρηματοδότησής του αναλυτικά.

3. Η τελική έγκριση του Π.Μ.Σ. γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκειμένου να εκδώσει την παραπάνω απόφαση ασκεί ουσιαστικό έλεγχο μόνο των στοιχείων στ' και ζ' του προγράμματος.

Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης μπορεί να γίνεται τροποποίηση του προγράμματος των μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων.

Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ**. και σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό του Π.Μ.Σ. ορίζεται η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή της διδακτορικής διατριβής.** ~~**με τη σύμφωνη γνώμη του μεταπτυχιακού φοιτητή**~~**.**

4. Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα Π.Μ.Σ., τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο επιστημονικών τομέων προτεραιότητας, που προκηρύσσονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3
Οργάνωση – Λειτουργία Π.Μ.Σ.

1. Για την οργάνωση και την εν γένει λειτουργία των Π.Μ.Σ. αρμόδια όργανα είναι τα εξής:

α) Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης, η οποία περιλαμβάνει τα μέλη Δ.Ε.Π., που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και τους δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ. και η οποία είναι αρμόδια για κάθε θέμα διοικητικού ή οργανωτικού χαρακτήρα, που σχετίζεται με τις μεταπτυχιακές σπουδές.

β) **Η επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών,** ~~**η οποία**~~ **λειτουργεί σε επίπεδο Ιδρύματος και είναι αρμόδια για το συντονισμό και την εποπτεία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων**. **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης την κατάρτιση πλαισίου *εσωτερικού κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών* που θα περιλαμβάνει σύμφωνα με τις αποφάσεις των Τμημάτων τη δομή και τους κανόνες λειτουργίας των μεταπτυχιακών σπουδών, τον αριθμό των εισακτέων, τον τρόπο εισαγωγής, τον τρόπο επιλογής στα Π.Μ.Σ., τις προϋποθέσεις για χορήγηση υποτροφιών, τη μέγιστη διάρκεια των σπουδών καθώς και τις διαδικασίες παράτασης, αναστολής και επανέναρξης τους, τις ελάχιστες διδακτικές ώρες ανά εξάμηνο και τις απαραίτητες πιστωτικές μονάδες, τον τρόπο αναπλήρωσής τους, τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, τις υποχρεώσεις για τη λήψη πτυχίου, τις διαδικασίες αναθεώρησης των προγραμμάτων σπουδών, το μέγιστο αριθμό των μαθημάτων στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο, το χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα προαπαιτούμενα μαθήματα, τη**

δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλα τμήματα, τις ροές (ή κατευθύνσεις), την έκταση και το περιεχόμενο των μαθημάτων, τους κανόνες των εξετάσεων και αξιολόγησης των φοιτητών, τον περιοδικό έλεγχο της ποιότητας του εκπαιδευτικού υλικού και τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές και τα συλλογικά όργανα, τους συμβούλους καθηγητές, και το τελετουργικό αποφοίτησης. Επίσης, καθορίζονται ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των Π.Μ.Σ., καθώς και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών. Η επιτροπή αξιολογεί και εισηγείται στην Γ.Σ.Ε.Σ. ή την Ε.Δ.Ε. προτάσεις Ίδρυσης ή τροποποίησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Η επιτροπή συγκροτείται με πράξη του Πρύτανη με τετραετή θητεία και απαρτίζεται από τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων ως προεδρεύοντα, ~~**τους Προέδρους των Τμημάτων που λειτουργούν ΠΜΣ**~~ **έναν εκπρόσωπο κάθε Τμήματος που ορίζεται με απόφαση της οικείας Γ.Σ.Ε.Σ. εκ των Διευθυντών μεταπτυχιακών σπουδών των τμημάτων και τον αναπληρωτή του** και ένα (1) μεταπτυχιακό φοιτητή **που εκλέγεται σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος και τις κείμενες διατάξεις.** Στην περίπτωση διιδρυματικού ΠΜΣ ως αρμόδια επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών ορίζεται αυτή του Ιδρύματος που έχει τη διοικητική στήριξη. **Τα Π.Μ.Σ. υποβάλλουν ετήσια έκθεση προς την επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών, η οποία υποβάλλει στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης συνολική ετήσια έκθεση λειτουργίας των Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος, την οποία κοινοποιεί στα Τμήματα και στο ΥΠΕΠΘ και καταχωρεί στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος.**

Η επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών υποβάλλει στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης ετήσια έκθεση λειτουργίας των Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος, την οποία κοινοποιεί στα Τμήματα και στο ΥΠΕΠΘ και καταχωρεί στο διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος.

γ) Η γενική συνέλευση ειδικής σύνθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ.) του Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από τον πρόεδρο του τμήματος τα μέλη Δ.Ε.Π. της γενικής συνέλευσης του τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του τμήματος. Η Γ.Σ.Ε.Σ. είναι αρμόδια για την κατάρτιση και εισήγηση προτάσεων για Π.Μ.Σ., τον ορισμό των μελών των συμβουλευτικών επιτροπών, των μελών των εξεταστικών επιτροπών, της συντονιστικής επιτροπής, την απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, τη συγκρότηση των επιτροπών επιλογής ή εξέτασης των υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών, καθώς και κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται από επί μέρους διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση διατμηματικού Π.Μ.Σ. τις αρμοδιότητες της Γ.Σ.Ε.Σ. ασκεί ειδική διατμηματική επιτροπή (Ε.Δ.Ε), η οποία συγκροτείται από μέλη των αντίστοιχων Γ.Σ.Ε.Σ. των οικείων τμημάτων και τα οποία εκλέγονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. κάθε τμήματος.

δ) Η συντονιστική επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται **από** ~~**τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών**~~ **μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος** ~~**από αυτά**~~ **που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.. Η επιτροπή είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και το συντονισμό λειτουργίας του προγράμματος.**

ε) Συνιστάται θέση Διευθυντή Μεταπτυχιακών Σπουδών για κάθε πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ.) στο Τμήμα εκείνο του Ιδρύματος, το οποίο έχει την ευθύνη οργάνωσης και λειτουργίας του, για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος.

Ο Διευθυντής ορίζεται με απόφαση της ΓΣΕΣ του Τμήματος ή της ΕΔΕ στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ και μπορεί να του δοθεί μερική απαλλαγή από τα διδακτικά του καθήκοντα.

Ο Διευθυντής ανήκει στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, είναι του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικειμένου, εκλέγεται για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης, προεδρεύει της Ε.Δ.Ε., στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ, και ασκεί τα καθήκοντα που προβλέπει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος και ο Κανονισμός λειτουργίας του Τμήματος. Το Τμήμα στο οποίο ανήκει αναλαμβάνει και τη διοικητική στήριξη του Προγράμματος στην περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ για το αντίστοιχο διάστημα.

Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος ή στην ΕΔΕ κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική εφαρμογή του Π.Μ.Σ..

2. α) Στα Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. **Κριτήρια γλωσσομάθειας όπως και διαδικασίες αναστολής φοίτησης θα ρυθμίζονται από τον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας των Π.Μ.Σ.** ~~**Οι Έλληνες πτυχιούχοι πρέπει να γνωρίζουν αποδεδειγμένα μια ξένη γλώσσα, οι δε αλλοδαποί τη γλώσσα διδασκαλίας του ΠΜΣ.**~~ Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με συνεκτίμηση των εξής κυρίως κριτηρίων:

- Το γενικό βαθμό του πτυχίου
- Τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα τα σχετικά με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών.
- Την επίδοση σε διπλωματική εργασία, όπου προβλέπεται στο προπτυχιακό επίπεδο.
- Την τυχόν ερευνητική δραστηριότητα του υποψηφίου.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του οικείου τμήματος καθορίζει με απόφασή της τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών κριτηρίων ή **την** ~~**πιθανή εξέταση σε ορισμένα μαθήματα**~~ **διεξαγωγή εξετάσεων και συνεντεύξεων,** τα αποτελέσματα των οποίων συνεκτιμώνται για την επιλογή.

β) Η επιλογή των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος, που συγκροτείται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ..

γ) Σε κάθε Π.Μ.Σ. επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του ΙΚΥ που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικειμένου του ΠΜΣ και μία (1) θέση αλλοδαπού -αλλογενούς υποτρόφου του Ελληνικού Κράτους.

3. α) Τη διδασκαλία των μαθημάτων και τις ασκήσεις μπορούν να αναλαμβάνουν:

- Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος ή άλλων τμημάτων του Ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι., ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407/80 που είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος.
- Ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και έχουν επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα.
- Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ..
- Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και σχετική αναφορά στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών, μπορεί να ανατίθεται επικουρικό έργο σε διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407/80, ή σε καθηγητές εφαρμογών των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ.

β) Δεν επιτρέπεται στα μέλη Δ.Ε.Π. και Ε.Π. να απασχολούνται αποκλειστικά σε Π.Μ.Σ.. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Η διδασκαλία των μαθημάτων και των ασκήσεων του Π.Μ.Σ. ανατίθεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. με απόφαση της, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης των μελών Δ.Ε.Π. του αρμόδιου τομέα. Ειδικότερες προϋποθέσεις για ανάθεση διδασκαλίας και ασκήσεων ορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

4. α) Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ο οποίος παρακολουθεί Π.Μ.Σ. που οδηγεί στην απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. ύστερα από πρόταση της συντονιστικής επιτροπής ένα μέλος Δ.Ε.Π. ~~**των βαθμίδων του Καθηγητή, Αναπληρωτή Καθηγητή και Επίκουρου Καθηγητή**~~ ως επιβλέπον. Η συντονιστική επιτροπή και το επιβλέπον μέλος έχουν την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του μεταπτυχιακού φοιτητή. Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος τριμελής επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και δύο άλλα μέλη ΔΕΠ, ή Ε.Π. ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β ή Γ, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. **Ερευνητές διεθνώς αναγνωρισμένων Ερευνητικών Κέντρων μπορεί να ορίζονται συν-επιβλέποντες των μεταπτυχιακού φοιτητή.** Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Προγράμματος.

β) Για την απονομή μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης απαιτείται η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα, σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού φοιτητή στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο πρόγραμμα και στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών. ~~**Ο φοιτητής με αίτηση του μπορεί να συνεχίσει για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.**~~

5. α) Παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις της παραγ. 8 του άρθρ. 43 του Ν.2413/96 για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε υποψήφιους διδάκτορες.

β) Οι διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2640/1998 εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ ή υποψήφιους διδάκτορες, σε περίπτωση που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

γ) Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές για απόκτηση ΜΔΕ και οι υποψήφιοι διδάκτορες που δεν έχουν υγειονομική κάλυψη δικαιούνται υγειονομική και νοσοκομειακή περίθαλψη.

6. Με γνώμη της Γ.Σ.Ε.Σ. ενός τμήματος ή της Ε.Δ.Ε. και απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης των οικείων Ιδρυμάτων μπορεί να προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων και το ύψος αυτών για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένου προγράμματος.

7. Ο τύπος των μεταπτυχιακών και διδακτορικών διπλωμάτων και η καθομολόγηση των διδακτόρων καθορίζεται με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών

8. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια που απαιτείται για την οργάνωση και λειτουργία των Π.Μ.Σ., ρυθμίζεται με αποφάσεις του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

9. α) Η διάρκεια λειτουργίας ενός Π.Μ.Σ. είναι το πολύ οκτώ (8) έτη και προβλέπεται στην εγκριτική Υπουργική Απόφαση. Το αργότερο το τελευταίο εξάμηνο του χρόνου λειτουργίας του με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης μετά από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος μπορεί να ζητηθεί παράταση της λειτουργίας του.

β) Για την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης παράτασης του Π.Μ.Σ. πρέπει να έχει προηγηθεί απαραίτητα θετική εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στην περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση για λόγους που δεν ευθύνεται το οικείο Π.Μ.Σ., το αίτημα της παράτασης πρέπει να συνοδεύεται από ειδική έκθεση του Διευθυντή του προγράμματος με την

οποία γίνεται συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε, ο βαθμός ικανοποίησης των στόχων που είχαν τεθεί, οι λόγοι που επιβάλουν την παράτασή του, η βιωσιμότητά του και γενικά στοιχεία που αιτιολογούν την αναγκαιότητα της παράτασης.

10. Όπου στις διατάξεις του παρόντος νόμου αναφέρεται Πρύτανης, Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Πρόεδρος Τμήματος, Γενική Συνέλευση Τμήματος, Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης, για τα Τ.Ε.Ι. και την ΑΣΠΑΙΤΕ νοούνται αντίστοιχα: Πρόεδρος Τ.Ε.Ι., Συνέλευση του Τ.Ε.Ι. με Ειδική Σύνθεση, Αντιπρόεδρος Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Προϊστάμενος Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος, Συνέλευση Τμήματος με Ειδική Σύνθεση.

Η Συνέλευση του Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ με Ειδική Σύνθεση περιλαμβάνει τα μέλη Ε.Π. που με οποιαδήποτε ιδιότητα είναι μέλη της και δύο εκπροσώπους των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η Συνέλευση του Τμήματος Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ με Ειδική Σύνθεση απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Τμήματος, τα μέλη Ε.Π. της Συνέλευσης του Τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος.

Άρθρο 4
Πόροι των Π.Μ.Σ – Διαχείριση εσόδων

1. α) Πηγές εσόδων ΠΜΣ μπορεί να είναι δωρεές, χορηγίες, παροχές, κληροδοτήματα, φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα γενικά, Νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ερευνητικά προγράμματα, **εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα, επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού, ~~και~~ δίδακτρα, ο τακτικός προϋπολογισμός των Τμημάτων και χρηματοδοτήσεις που προβλέπει το Άρθρο 2 παρ. 4.**

β) ~~Από τον τακτικό προϋπολογισμό επιχορηγούνται τα Τμήματα των ΑΕΙ του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα που στερούνται άλλων πόρων για την κάλυψη δαπανών λειτουργίας ενός (1) μόνο Π.Μ.Σ. του Τμήματος και ενός (1) διατμηματικού ή διιδρυματικού Π.Μ.Σ. του οποίου έχει τη διοικητική υποστήριξη. Επίσης από τον τακτικό προϋπολογισμό μπορεί να χρηματοδοτούνται προγράμματα που προκηρύσσονται με απόφαση του ΥΠΕΠΘ της παραγ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου.~~ Τα ΠΜΣ δικαιούνται χρηματοδότησης από τον τακτικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση έγκρισής τους (βλ. αρ. 2, παρ. 2ζ και 3)

2. Η διαχείριση των εσόδων Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και κατανέμονται ως εξής:

α) 65% για λειτουργικά έξοδα του προγράμματος, όπως αμοιβές – αποζημιώσεις διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού

β) 25% για κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος

γ) 10% κρατήσεις υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε.

Η ανωτέρω κατανομή δεν ισχύει **για κρατικές επιχορηγήσεις και** σε περίπτωση χορηγίας ή δωρεάς για συγκεκριμένο σκοπό.

3. Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι αρμόδιος για τη σύνταξη του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Γ.Σ.Ε.Σ., την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

4. **Με απόφαση της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης ύστερα από εισήγηση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και του Διευθυντή του Προγράμματος μπορεί να οριστεί αποζημίωση ~~και~~ σε μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Ιδρύματος ή άλλων Ιδρυμάτων μετά τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις και το πρόγραμμα σπουδών εβδομαδιαίου αριθμού διδακτικών ωρών σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα του ιδρύματός τους, ~~και~~ για τα μέλη Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. μετά τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις εβδομαδιαίου ωραρίου διδακτικής απασχόλησής τους στο ίδρυμα και για εξωτερικούς διδάσκοντες στο πρόγραμμα.**

Άρθρο 5
Διδακτορική διατριβή

1. Διδακτορικά προγράμματα προσφέρονται αποκλειστικά από τμήματα Πανεπιστημίων στη γνωστική περιοχή του τμήματος.

2. α) Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία του τμήματος στο οποίο ενδιαφέρεται να εκπονήσει τη διδακτορική του διατριβή.

Η Γ.Σ.Ε.Σ. του τμήματος κρίνει αν ο υποψήφιος πληροί τις προϋποθέσεις για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με βάση τα κριτήρια που έχει θέσει η ίδια.

β) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος έχουν οι κάτοχοι ΜΔΕ.
- Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις **που προβλέπονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών** και με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας μη κάτοχος ΜΔΕ.
- Πτυχιούχοι ΤΕΙ, ΑΣΠΑΙΤΕ ή ισοτίμων σχολών, μπορούν να γίνουν δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες μόνο με την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι ΜΔΕ.

3. α) Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. τριμελής συμβουλευτική επιτροπή για την επίβλεψη και καθοδήγηση του υποψηφίου, στην οποία συμμετέχουν ένα (1) μέλος Δ.Ε.Π. του οικείου τμήματος της βαθμίδας καθηγητή, αναπληρωτή καθηγητή, ή επίκουρου, ως επιβλέπων και δύο άλλα μέλη τα οποία μπορεί να είναι μέλη Δ.Ε.Π. του ιδίου Τμήματος ή άλλου Τμήματος του ιδίου Πανεπιστημίου, μέλη ΔΕΠ άλλου Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή εξωτερικού, καθηγητές ΑΣΕΙ ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. και της ΑΣΠΑΙΤΕ, ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β ή Γ, αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του.
Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. μπορεί να επιβλέπει μέχρι πέντε (5) το πολύ υποψήφιους διδάκτορες. ~~**και σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέχρι επτά (7) με αιτιολογημένη απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.**~~

4. α) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα καθορίζει το θέμα της διατριβής .
β) Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση της διατριβής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία συγκρότησης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής για τους κατόχους ΜΔΕ και την έγκριση του **θέματος**, **ούτε να υπερβαίνει τα έξι (6) έτη**. **Στον ελάχιστο χρόνο συνυπολογίζεται ο τυχόν χρόνος παρακολούθησης κύκλου υποχρεωτικών μαθημάτων. Με τεκμηριωμένη αίτηση του υποψηφίου διδάκτορα μπορεί να δοθεί αναστολή σπουδών ή παράταση ενός (1) έτους.** Με σχετική απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να προβλέπεται η παράλληλη παρακολούθηση και η επιτυχής περάτωση οργανωμένου κύκλου μαθημάτων και από τους υποψήφιους διδάκτορες κατόχους ΜΔΕ ή άλλες δραστηριότητες.
γ) Για τους υποψήφιους διδάκτορες που έχουν κατ' εξαίρεση γίνει δεκτοί χωρίς να είναι κάτοχοι ΜΔΕ, το ελάχιστο χρονικό όριο για τη λήψη του διδακτορικού διπλώματος είναι τουλάχιστον τέσσερα (4) πλήρη ημερολογιακά έτη. Στην περίπτωση αυτή, ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να ολοκληρώσει οργανωμένο κύκλο μαθημάτων που ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. στα πλαίσια του Π.Μ.Σ.
δ) Ο υποψήφιος διδάκτορας ~~**το πρώτο έτος εκπόνησης της Διδακτορικής του Διατριβής**~~, υποχρεούται να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο οικείο Τμήμα, σύμφωνα με τον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.
ε) Με πρόταση της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος και κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ανατίθεται σε υποψήφιους διδάκτορες η επικουρία μελών ΔΕΠ σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο με ωριαία αντιμισθία που επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος.
στ) Η συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον υποψήφιο διδάκτορα υποβάλει έκθεση προόδου στη Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος στο τέλος κάθε χρόνου.

5. α) Για την τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών του, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. επταμελής εξεταστική επιτροπή στην οποία συμμετέχουν τα μέλη της τριμελούς **συμβουλευτικής** ~~**εξεταστικής**~~ **επιτροπής**.
β) Τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη της επταμελούς εξεταστικής επιτροπής θα πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ εκ των οποίων τουλάχιστον τα δύο (2) του οικείου Τμήματος. Τα υπόλοιπα μέλη μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών της αλλοδαπής, καθηγητές ΑΣΕΙ, ή Ε.Π. των Τ.Ε.Ι. ή ερευνητές των βαθμίδων Α, Β, ή Γ, αναγνωρισμένου ερευνητικού κέντρου του εσωτερικού ή εξωτερικού, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος
Όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με αυτή στην οποία εκπονεί ο υποψήφιος τη διατριβή του.

γ) Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής, η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη. Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη πέντε (5) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής. Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τα σχετικά με την αναγόρευση καθορίζονται στον κανονισμό μεταπτυχιακών σπουδών.

Άρθρο 6
Κοινά Π.Μ.Σ. μεταξύ των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής

1. α) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής μπορούν **(i) να δημιουργούν μόνα τους, ή σε συνεργασία μεταξύ τους, αυτοδύναμα αυτοχρηματοδοτούμενα μεταπτυχιακά προγράμματα στο εξωτερικό, ή (ii)** να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών για χορήγηση Μεταπτυχιακών Διπλωμάτων Ειδίκευσης.

β) Για τα αυτοδύναμα αυτοχρηματοδοτούμενα μεταπτυχιακά, το Ίδρυμα ή τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα της ημεδαπής οφείλουν να υποβάλουν μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας στο ΥΠΕΠΘ, όπου θα παρουσιάζονται αναλυτικά ο προϋπολογισμός, οι πηγές χρηματοδότησης, οι διαδικασίες εγκατάστασης, συνεργασίες, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος, η συγκρότηση Συντονιστικού Οργάνου, η γλώσσα διδασκαλίας και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές της χώρας υποδοχής.

γ) Για τα κοινά μεταπτυχιακά ~~αυτά~~ προγράμματα **με Ιδρύματα της αλλοδαπής** καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) μεταξύ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, στο οποίο καθορίζονται το αντικείμενο του προγράμματος, **η διάρκεια της συνεργασίας,** οι πηγές χρηματοδότησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα, η μετακίνηση του διδακτικού προσωπικού ή των φοιτητών, η χορήγηση ενιαίου τίτλου ή χωριστού τίτλου από κάθε Ίδρυμα, ο τύπος του χορηγούμενου τίτλου, η συγκρότηση Συντονιστικού Οργάνου με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτών της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής των Διιδρυματικών Προγραμμάτων της ημεδαπής, η γλώσσα ή οι γλώσσες διδασκαλίας ή συγγραφής και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο της νομοθεσίας που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές κάθε συνεργαζόμενης χώρας.

δ) Τα Πανεπιστήμια της ημεδαπής μπορούν να συνεργάζονται με αναγνωρισμένα ομοταγή Ιδρύματα της αλλοδαπής για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών με συνεπίβλεψη.

Τα αναφερόμενα στο προηγούμενο εδάφιο γ' για το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας ισχύουν και στην περίπτωση συνεργασίας για την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών. Με το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μπορούν να ορίζονται πλην των άλλων και τα επιστημονικά πεδία των διδακτορικών διατριβών.

ε) Το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας καταρτίζεται από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα, εγκρίνεται από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα αυτών και συνυποβάλλεται για την ελληνική πλευρά στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την έκδοση υπουργικής απόφασης με την οποία γίνεται η τελική έγκριση του Προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου αυτού.

στ) Στις περιπτώσεις εκπόνησης διδακτορικής διατριβής ορίζεται ένας επιβλέπων από κάθε συνεργαζόμενο Ίδρυμα. Οι συνεπιβλέποντες συμμετέχουν στην προβλεπόμενη τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή. Τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη της εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής αναλαμβάνει ένα εκ των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, **που ορίζεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας**. Η διαδικασία εκπόνησης της διατριβής γίνεται με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη νομοθεσία της χώρας, το Ίδρυμα της οποίας έχει τη διοικητική και οργανωτική ευθύνη. **Στο ίδιο Ίδρυμα γίνεται** και η τελική κρίση της διατριβής του υποψηφίου από την επταμελή Εξεταστική Επιτροπή του νόμου αυτού για την ελληνική πλευρά, ή την αντίστοιχη επιτροπή του Ιδρύματος της αλλοδαπής, στην οποία συμμετέχουν όλοι οι συνεπιβλέποντες. Στην επταμελή Εξεταστική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν εκτός από τους συνεπιβλέποντες της αλλοδαπής και ένα ή περισσότερα μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από το συνεργαζόμενο Ίδρυμα της αλλοδαπής εφόσον αυτό προβλέπεται στο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να χορηγείται ενιαίο διδακτορικό δίπλωμα, στο οποίο γίνεται μνεία των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων ή χωριστό διδακτορικό δίπλωμα για τους υποψηφίους κάθε χώρας, στο οποίο όμως γίνεται πάλι μνεία των συνεργαζόμενων Ιδρυμάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στο Ε.Π.Σ.

ζ) Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης και Διδακτορικά Διπλώματα που χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, θεωρούνται αυτοδικαίως ως ισότιμα με τα χορηγούμενα από τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα στα οποία λειτουργούν τα κοινά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

2. Ειδικότερα ζητήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 7

Ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα

1. α) Τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.) είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) τα οποία έχουν ως αντικείμενο την έρευνα σε μια καθορισμένη περιοχή της επιστήμης ή της τεχνολογίας και τελούν υπό την εποπτεία του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα Ε.Π.Ι. λειτουργούν στο πλαίσιο ενός ή περισσοτέρων τμημάτων του αυτού ή άλλων Πανεπιστημίων, τα οποία μπορούν να συνεργάζονται και με φορείς του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα.

β) Η ίδρυσή ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αναγκών που δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται από τα Τμήματα των Πανεπιστημίων και τους Τομείς τους, όπως επίσης από τα Εργαστήρια και τις Κλινικές. Ειδικότερα, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων κυρίως διεπιστημονικού, διατμηματικού ή διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα, περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, ή σε περιοχές που αποτελούν εθνικές στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες ή στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που απαιτούν υποδομές μεγάλης κλίμακας. Σε κάθε περίπτωση, η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. αποσκοπεί και στην ερευνητική υποστήριξη του επιτελούμενου εκπαιδευτικού έργου, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με διασφάλιση αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης μεταξύ μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας.

γ) Η ίδρυση ενός Ε.Π.Ι. εντάσσεται στο συνολικό στρατηγικό σχεδιασμό έρευνας του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

2. Τα Ε.Π.Ι. ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ύστερα από γνώμη του διαπανεπιστημιακού συμβουλίου έρευνας. Για την ίδρυση Ε.Π.Ι. απαιτείται πρόταση της Γ.Σ. του τμήματος με ειδική σύνθεση και εισήγηση της Συγκλήτου με ειδική σύνθεση προς το διαπανεπιστημιακό συμβούλιο έρευνας.

3. Στοιχεία, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει κάθε εισήγηση ή πρόταση για την ίδρυση Ε.Π.Ι. και τα οποία περιλαμβάνονται στο προεδρικό διάταγμα, είναι ιδίως τα ακόλουθα:

α) Το αντικείμενο, ο σκοπός, οι στόχοι και η έδρα του.

β) Η σχέση του με τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.

γ) Οι τομείς ανάπτυξης των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

δ) Οι φορείς, τα συνεργαζόμενα νομικά και τυχόν φυσικά πρόσωπα και οι όροι συνεργασίας τους.

ε) Έκθεση σκοπιμότητας και έκθεση συμβατότητας με το στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης του οικείου Πανεπιστημίου ή των συνεργαζομένων Πανεπιστημίων.

στ) Ο χρόνος, οι χώροι και το ετήσιο κόστος λειτουργίας του, η υπάρχουσα και η αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, καθώς και το κόστος της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, οι πηγές και το ύψος της χρηματοδότησής του αναλυτικά.

ζ) Το προσωπικό κατά κατηγορία και ειδικότητα, η αποζημίωση των μελών του Δ.Σ., οι αποδοχές του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή και γενικά κάθε θέμα σχετικά με την οργάνωση, τη δομή και τη λειτουργία του Ινστιτούτου.

4. α) Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να χρηματοδοτεί κατά προτεραιότητα **και με πρόσθετη επιχορήγηση** την ίδρυση και λειτουργία Ε.Π.Ι., τα οποία εμπίπτουν σε συγκεκριμένες περιοχές της επιστήμης ή της τεχνολογίας, που καθορίζονται από το ίδιο και ανακοινώνονται στα Πανεπιστήμια

β) Στα Ε.Π.Ι. μπορεί να **εκπονείται ~~εκτελείται~~** μέρος ή και το σύνολο της διδακτορικής διατριβής των υποψηφίων διδακτόρων και η διπλωματική εργασία των μεταπτυχιακών φοιτητών.

γ) Τα σχετικά με την οικονομική διαχείριση και τον οικονομικό έλεγχο των Ε.Π.Ι. καθορίζονται στα αντίστοιχα ιδρυτικά Π.Δ.

δ) Τα Ε.Π.Ι. υποχρεούνται να καταβάλλουν στα Πανεπιστήμια με τα οποία είναι συνδεδεμένα ποσοστό των εσόδων τους από τις χρηματοδοτήσεις των κάθε είδους ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, εκτός εκείνων που αφορούν τις υποδομές τους. Το ποσοστό αυτό, το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 20%, καθορίζεται με απόφαση της Συγκλήτου κάθε Ιδρύματος. Το ανωτέρω ποσό που καταβάλλεται από τα Ε.Π.Ι. στα συνδεδεμένα Ιδρύματα κατατίθεται στους Ειδικούς Λογαριασμούς των Ιδρυμάτων και προστίθεται στο αποθεματικό τους.

5. Το Ινστιτούτο διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) που ορίζεται με τετραετή θητεία και αποτελείται από:

α) Τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. κάθε Τμήματος που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι., που ορίζονται από τη Σύγκλητο Ειδικής Σύνθεσης του οικείου ή των οικείων Πανεπιστημίων ύστερα από πρόταση της Γ.Σ. ειδικής σύνθεσης των συνεργαζομένων Τμημάτων και τα οποία συμμετέχουν ενεργά στα ερευνητικά προγράμματα του Ινστιτούτου.

Σε περίπτωση συνεργασίας τριών (3) ή περισσοτέρων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Πανεπιστημίου για την ίδρυση Ε.Π.Ι., κάθε Τμήμα συμμετέχει στο Δ.Σ. με ένα (1) ή δύο (2) μέλη ΔΕΠ, όπως καθορίζεται με το Π.Δ. ίδρυσής του.

β) Έναν (1) εκπρόσωπο κάθε φορέα που συμμετέχει στο Ε.Π.Ι.

γ) Έναν (1) εκπρόσωπο των ερευνητών του Ε.Π.Ι.

6. α) Το Δ.Σ. αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση και τη λειτουργία του Ινστιτούτου, στη διαχείριση της περιουσίας, στη διάθεση των πόρων του και γενικά για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εκπλήρωση των σκοπών του κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Π.Δ. ίδρυσης και τον κανονισμό λειτουργίας του.

β) **~~Με απόφαση της~~ Η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης ορίζει την διαδικασία προκήρυξης, κρίσης και επιλογής και διορίζει ένα ~~διορίζεται ένας~~ καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ενός από τα Τμήματα που συμμετέχουν στο Ινστιτούτο ~~ή ομότιμος καθηγητής~~ ως Διευθυντή του Ε.Π.Ι. με τετραετή θητεία, ο οποίος και προεδρεύει στο Δ.Σ.** Με την ίδια απόφαση διορίζεται και αναπληρωτής Διευθυντής ο οποίος αναπληρώνει τον Διευθυντή σε περίπτωση κωλύματος. Ο Διευθυντής και ο αναπληρωτής Διευθυντής ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται από το Δ.Σ. και τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Ο Διευθυντής και ο αναπληρωτής Διευθυντής πρέπει να είναι επιστήμονες κύρους, να έχουν πείρα και ερευνητική δραστηριότητα σε τομείς που εντάσσονται στις δραστηριότητες του Ινστιτούτου και γενικά να έχουν ερευνητικό και επιστημονικό έργο με διεθνή αναγνώριση. Η θητεία του Δ.Σ., του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή μπορεί να ανανεώνεται με την ίδια διαδικασία.

γ) Για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και το διορισμό του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή εκδίδεται απόφαση του Πρύτανη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Στην περίπτωση συνεργασίας δύο ή περισσοτέρων Πανεπιστημίων για την ίδρυση Ε.Π.Ι. με το σχετικό Π.Δ. καθορίζεται το Ίδρυμα εκείνο, η Σύγκλητος ειδικής σύνθεσης του οποίου διορίζει το Διευθυντή και τον αναπληρωτή Διευθυντή από μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Πανεπιστημίου και κατ' επέκταση τον οικείο Πρύτανη που εκδίδει την απόφαση συγκρότησης του Δ.Σ. και διορισμού του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή.

δ) Σε περίπτωση διάλυσης του Ινστιτούτου και μετά την εκκαθάριση, τα περιουσιακά του στοιχεία καταγράφονται από τριμελή επιτροπή στην οποία προεδρεύει ο αντιπρύτανης οικονομικών υποθέσεων του οικείου Ιδρύματος και περιέρχονται στο Ίδρυμα.

7. α) Εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της απόφασης του Πρύτανη για τη συγκρότηση του Δ.Σ. και το διορισμό του Διευθυντή και του αναπληρωτή Διευθυντή εκδίδεται ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Ε.Π.Ι. με απόφαση του Δ.Σ. και έγκριση της Συγκλήτου ειδικής σύνθεσης.

β) Για την αξιολόγηση του ερευνητικού και του εν γένει έργου του Ε.Π.Ι. εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τα Α.Ε.Ι.

8. α) Σε δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης λήγει η διάρκεια λειτουργίας όλων των υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση Ε.Π.Ι.

β) Παράταση της λειτουργίας των Ε.Π.Ι. μπορεί να γίνει με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, εφόσον έχει προηγηθεί εξωτερική αξιολόγησή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία και συνεκτιμάται για την έκδοση της σχετικής Υπουργικής Απόφασης. Σε περίπτωση που δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική αξιολόγηση, χωρίς αυτό να οφείλεται σε υπαιτιότητα του ΕΠ.Ι., για την παράταση της λειτουργίας τους απαιτείται έκθεση πεπραγμένων και σκοπιμότητας από το Διευθυντή του Ε.Π.Ι.

Άρθρο 8
Μεταβατικές ρυθμίσεις – Καταργούμενες διατάξεις

Από τη δημοσίευση του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 10,11,12,13, 17 και παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2083/92 όπως είχαν τροποποιηθεί και ίσχυαν, το άρθρο 23 του ν. 3404/05, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ρυθμίζει θέματα που ρυθμίζονται διαφορετικά με το νόμο αυτό. Μέχρι τις 31/12/2008 τα ήδη λειτουργούντα Π.Μ.Σ. πρέπει να αναπροσαρμοσθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στους ήδη εγγεγραμμένους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Π.Μ.Σ. και σε υποψήφιους διδάκτορες που έχουν γίνει δεκτοί πριν τη δημοσίευση του παρόντος.

Π.Μ.Σ. που συστήθηκαν με βάση το νόμο 2083/92 και εισέπρατταν ή εισπράττουν δίδακτρα ή και κατέβαλλαν ή καταβάλλουν αμοιβές-αποζημιώσεις σε μέλη ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό του οικείου ή άλλων ΑΕΙ, έπραξαν νομίμως, εφόσον υπήρξαν σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης ή της Συγκλήτου του οικείου ή οικείων ΑΕΙ προκειμένου περί διαπανεπιστημιακών Π.Μ.Σ., ή τα δίδακτρα και οι αμοιβές-αποζημιώσεις περιλαμβάνονται στις σχετικές ιδρυτικές Υ.Α.